

C Onderzoek aan maatschappelijke en economische uitdagingen

NWO wil bevorderen dat wetenschap bijdraagt aan maatschappelijke en economische uitdagingen. Daarom heeft NWO naast vrij onderzoek ook themabeleid. Met haar themabeleid richt NWO zich op het verbinden van topsectoren, de Nationale Wetenschapsagenda en internationale agenda's, waaronder het Europese programma Horizon 2020. NWO streeft steeds naar een goede balans tussen thematisch en vrij onderzoek.

Nieuw Kennis- en Innovatiecontract

In 2015 heeft NWO hard gewerkt aan de totstandkoming van het Kennis- en Innovatiecontract 2016-2017 voor de topsectoren. Topsectoren zijn kennisgebieden waarin het Nederlandse bedrijfsleven en Nederlandse onderzoekscentra wereldwijd uitblinken. Het topsectorenbeleid is geïntroduceerd in 2010 om het Nederlandse kennis- en innovatiesysteem te versterken. Er zijn negen topsectoren: Agri & Food, Chemie, Creatieve Industrie, Duurzame Energie, High Tech Systemen en Materialen, Logistiek, Life Sciences & Health, Tuinbouw & Uitgangsmaterialen, Water & Klimaat. Ook zijn er topsectordoorsnijdende initiatieven zoals ICT, nanotechnologie, biobased economie en de

Dr. Maarten Loonen (RUG) en
dr. Peter Kuipers Munneke
(Universiteit Utrecht)
expeditieleden SEES.nl

Unieke, vakgebiedoverstijgende samenwerking tussen poolonderzoekerst

“Het was al acht jaar mijn droom: een grote expeditie naar de Noordpool. En opeens lukte dat! Dankzij de bijdrage van NWO in het kader van het nieuwe Polair Programma,” vertelt Maarten Loonen. “Met 55 wetenschappers op weg naar de Noordpool. De grootste Nederlandse poolexpeditie ooit! Dan kun je mensen interesseren die je anders nooit had meegekregen, zoals de NOS en dichter Ramsey Nasr. En dat is weer belangrijk vanwege de ‘outreach’. Uiteindelijk kregen we gezelschap van

tien genodigden en vijftig ‘toeristen’, allen erg bewogen met klimaatverandering. De keuze voor een puur Nederlandse expeditie was een principiële. Het ging erom het Nederlandse poolonderzoek op de kaart te zetten. Dat is gelukt. Door de aanwezigheid van minister Bert Koenders en Tweede Kamerlid Stientje van Veldhoven konden we met door NWO gefinancierd onderzoek bovendien doordringen tot de politiek. En ook internationaal is er belangstelling voor ons onderzoek. Zo sluiten de Noren graag bij ons aan, vanuit hun eigen expertise.”

“De expeditie was voor mij niet alleen van groot belang voor het poolonderzoek maar ook om de Noordpool, het Noordpoolonderzoek, en daarmee de klimaatverandering, bij de mensen in de huiskamer te brengen,” vult NOS-weerman Peter Kuipers Munneke aan. “En er kon wat de actualiteit betreft geen beter moment zijn, in de aanloop naar de klimaatop in Parijs eind 2015. Met deze expeditie hadden we een kans om een gebied dat bij een eerdere expeditie in kaart was gebracht, opnieuw te onderzoeken. In een kort tijdsbestek hebben we veel data verzameld, en het weerstation dat we op Spitsbergen hebben geplaatst, blijft de komende jaren nog data doorgeven. Door de data van toen te vergelijken met die van nu krijgen we inzicht in hoe het Noordpoolgebied verandert. Zo kunnen we laten zien dat poolonderzoek serieus en noodzakelijk is.”

Loonen: “We praten weliswaar veel over het belang ervan, maar multidisciplinair onderzoek blijkt toch vaak moeilijk te realiseren. Iedereen is op zijn of haar eigen manier binnen één vakgebied bezig. Maar uiteindelijk zie je al die verschillende poolonderzoeken samen komen omdat ze allemaal iets zeggen over die ene geografische locatie. Door de unieke situatie van de SEES-expeditie zijn bovendien nieuwe, vakgebiedoverstijgende samenwerkingen tot stand gekomen. We weten elkaar nu te vinden. Er is dan ook niets mooiers dan op de achtergrond een organisatie te hebben als NWO die staat voor wetenschappelijk onderzoek.”